

Uitwerking inhoudelijk locatieprofiel Westerpark

Richting
Cultuurpark: een vernieuwde menselijke maat, dat is waar het park naartoe zou moeten.
Een cultuurdorp, waarbij veel aandacht wordt besteed aan (klein) kunst en theater, maar ook vernieuwende (spectaculaire) initiatieven en plekken voor rust en ontspanning.
Een park dat zingeving en betekenis uitdraagt.
Uitnodigend is voor iedereen; een divers publiek, van jong tot oud, met een mozaïek aan veelzijdigheid van bezoekers – en waarbij bij elk nieuw element goed wordt gekeken naar de toegevoegde waarde hiervan. Een aantal 'piek'- evenementen kan zeker plaatsvinden – en dan wel afgewisseld met kleinschalige evenementen – en ook gewoon rust. De balans tussen stadspark en plek voor evenementen moet naar de menselijke maat.

Een niet onbelangrijke afweging voor evenementen: bevordert de activiteit interactie tussen het park en de gebruikers? Vindt er een wisselwerking plaats tussen de gebruiker en de groene omgeving? Het Cultuurpark moet naast de programmering ook gewoon een stadspark zijn, met ruimte voor een rafelrandje.

Achtergrond
Het in 2018 vastgestelde locatiepofiel leunt nog altijd zwaar op het in 2004 door de burgemeester vastgestelde evenementen vergunningenbeleid. Het gaat uit van meetbare factoren als decibellen, bezoekersaantallen en aantallen dagen.
Maar Amsterdam en het Cultuurpark zijn niet meer dezelfde als in 2004, er is een andere stad, er zijn andere behoeften, er is een grotere druk op het park, er zijn andere evenementen en andere

bezoekers. Het voldoet niet langer om aan de knoppen van decibellen en bezoekersaantallen te draaien. Er is behoefte aan een een inspirerende visie, een wensbeeld aan de horizon, een beeld van het park dat we graag in de nabije toekomst zouden willen zien.
Hierna schetsen wij het begin van die wensdroom. Met ook voorstellen tot borging.
Dat gedroomde park is natuurlijk niet morgen klaar.
We moeten er daarnaast voor zorgen dat we de randvoorwaarden voor die gewenste richting samen vaststellen.

Samen
De privaat-publieke samenwerking tussen park en gebouwen staat vanaf het begin aan de basis van het concept 'Westerpark Cultuurpark'. Men koos voor spannende en vernieuwende initiatieven in de binnen- en buitenruimten.
Het blijkt een concept dat ook door omwonenden en gebruikers op handen wordt gedragen.
Waarvan het succes ertoe geleid heeft dat de naam 'Westerpark' een (inter-)nationale klank heeft gekregen.

De afgelopen jaren ging de glans een beetje af van het Cultuurpark zoals destijds bedoeld.
Het park is drukker geworden, er komen nieuwe bezoekers. De synergie van de samenwerking tussen de partijen, de zo gewenste vernieuwing in de programmering, het contact daarover met de buurt: het is volgens ons tijd voor een herbezinning op het Westerpark als Cultuurpark.

Met de overgang van de gebouwen naar Westergas, de notitie 'Westerpark in Balans' en de instelling van de Programmaraad is de tijd rijp voor een herijking.
Alle partijen zijn klaar voor nieuwe inspiratie om samen het Westerpark weer extra glans en energie te geven.

Wij als programmaraad denken graag mee.
Hierna benoemen wij 6 thema's die volgens ons meegenomen zouden moeten worden bij de vaststelling van het nieuwe locatieprofiel voor het Westerpark.

1. Ontmoeting

Het park is in de eerste plaats een plek om elkaar te ontmoeten.
Een plek om te ontspannen, te sporten, de hond uit te laten, op een terras te zitten, een film te pakken. En bij al die activiteiten kom je elkaar tegen.

Van passant tot buurtbewoner: de ontmoetingen maken het dorpsgevoel.

Hoe kunnen we het bereiken?	***Wat zijn de randvoorwaarden?***
• Ruimtelijke inrichting zo maken dat hij uitnodigt te ontmoeten. Investering in innovatieve, kunstzinnige, uitnodigende ontmoetingsplekken zoals een muziekkoepel, bankjes onder bomen, reuzeschommels, een dorpspomp • De organisatie van laagdrempelige evenementen en activiteiten, zoveel mogelijk vrij toegankelijk	• Investeren in het optimaliseren van de openbare ruimte Wegwerken van achterstallig onderhoud van groen, meubilair, verlichting, info over natuur en milieu, bewegwijzering • Een parkreglement, handhaving

2. Gastvrij

Het park is gastvrij: iedereen is hier welkom.

Dat kunnen we zowel binnen als buiten bereiken door indeling, het scheppen van plekken om te chillen, kinderplekken, etc. En door een gevarieerd aanbod aan activiteiten voor verschillende groepen en leeftijden .

Hoe kunnen we het bereiken?	***Wat zijn de randvoorwaarden?***
• Analyse welke doelgroepen nu wel en niet komen en waarom? • Hoe betrekken we álle doelgroepen bij het park?	• Het wegnemen van letterlijke en figuurlijke drempels zoals de fysieke toegankelijkheid, omhekkingen, entreeprijzen • Betrekken gebruikers, maak een vast overlegorgaan over de programmering met ook de buurt daarin • Regelmatig communiceren wat er in het park gebeurt en waarom. Bijvoorbeeld aan het begin van het seizoen een buurtavond waar het hele zomerprogramma wordt gepresenteerd met een verantwoording van de gemaakte keuzes.

3. Impact en menselijke maat

Evenementen en activiteiten binnen en buiten zouden wij graag willen beoordelen op hun impact op het park en haar omgeving.
De programmaraad wil niet alleen kijken naar aantallen mensen en decibellen, maar daarnaast een meer inhoudelijke afweging maken. Wat heeft een specifieke activiteit te bieden het park, wat hebben park en buurt aan de activiteit, is er een synergie, een wisselwerking tussen beide?
De menselijke maat laat zich lastig kwantificeren, het is nogal gevoelsmatig. Toch voelt een groot deel van de programmaraad op dit moment een gemis aan die menselijke maat. Dat ligt niet alleen aan de massaliteit van een aantal evenementen of de drukte in het park op een bepaald moment. Het raakt ook aan die inclusiviteit, het gevoel dat wat er op dat moment in het park gebeurt ook een beetje van jou is, dat je welkom zou zijn als je dat zou willen, dat het nog steeds jouw park is.
Het zijn juist de grotere evenmenten waarbij dat belangrijk is, daar kan je niet omheen, die ervaart iedereen in het park.

Hoe kunnen we het bereiken?	***Wat zijn de randvoorwaarden?***
• Nieuwe beoordelingscriteria formuleren • Aanvragen beoordelen op basis van een profiel dat is opgesteld door stadsdeel, Westergas en bewoners • Zo min mogelijk omhekkingen	• Afstappen van het locatieprofiel dat alleen over de buitenevenementen gaat • Een gezamenlijke beoordeling door stadsdeel, Westergas en bewoners, regelmatig herijken wat evenementen en activiteiten toevoegen en of dat

• Grote evenementen zoveel mogelijk vrij toegankelijk	opweegt tegen het beslag leggen op de openbare ruimte • Actieve acquisitie van activiteiten die passen in het gekozen locatieprofiel, die een meerwaarde zouden kunnen hebben

4. Groen, ecologie en duurzaamheid

De Programmaraad pleit voor een herwaardering van de natuur en de ecologie van het gehele park, ook in het Cultuurpark. Het Westerpark is in eerste instantie een groen stadspark waar de bezoeker te gast is.

Het Cultuurpark is in ecologisch opzicht een harde breuk midden in het Westerpark. De natuur wordt onderbroken door de stenige omgeving en het 'grasland'. Planten, struiken en bomen missen als ecologische verbinding voor insecten en dieren tussen het oude Westerpark en het westelijke deel van het park.

In het Cultuurpark zijn diverse stenige, grassige en ecologisch onaantrekkelijke stukken, die in het licht van de huidige visie op klimaatverandering warmtevasthoudende hotspots zijn. Door die te vergroenen is het mogelijk drie vliegen in één klap te vangen: een aantrekkelijkere omgeving voor bezoekers om te recreëren, verbetering van de biodiversiteit en het is goed tegen de opwarming van de stad en meer rainproof.

Activiteiten zijn welkom, maar wel met respect voor het kostbare groene park. Activiteiten in het park zouden volgens ons vóóraf getoetst moeten worden op hun impact en wisselwerking c.q. synergie met de groene omgeving ('green return').
De ecologische quickscan vóórafgaand aan een activiteit -al opgenomen in het huidige locatieprofiel- zou daarbij het vertrekpunt kunnen zijn. De ecologische quickscan moet actueel zijn en kort voor een evenement gemaakt worden.

We pleiten ervoor de groene organisaties in het park en de stadsecoloog actief bij het vergroenen van het park in het nieuwe locatieprofiel te betrekken.

Hoe kunnen we het bereiken?	***Wat zijn de randvoorwaarden?***
• Ontwikkelen van een groen en ecologisch plan voor het Westerpark: inventarisatie en toekomstvisie. • Toetsingscriteria impact ecologie, duurzaamheid en bodeminklinking vaststellen (actuele quickscan) en toetsing • Duurzaamheid en ecologie als criterium voor evenementen stellen • Samenwerking met de groene organisaties in het park en	• Evenementen mogen niet ten koste gaan van het groen en de biodiversiteit. • Investeren in extra groen en ecologische verbindingen. • Investering in het achterstallige onderhoud van groen • Onderzoek naar herstel en bevordering van de biodiversiteit i.s.m. stadsecoloog en groene organisaties • Investeren in natuur- en milieueducatie/activiteiten in het park:

natuurorganisaties in de stad. In andere Amsterdamse parken is er een werkgroep die zich inzet voor de ecologische kwaliteit van het park. • De vijver niet leegpompen voor activiteiten (dit is een belangrijke broedplaats voor de rugstreeppad).	meer verbinding en kennis tussen bewoners en het park. • Toetsing ecologische quickscan en duurzame uitvoering vóór/tijdens/na activiteit • Algehele monitoring stadsecoloog en groene organisaties • Geen gebruik van dieselgeneratoren bij festivals. Er is elektriciteit aangelegd. • Minder (vracht) verkeer in het park

5. Broedplaats – innovatie – spannend - plezier

De basis voor het idee om een cultuurpark te maken waarbij binnen- en buitenactiviteiten elkaar versterken is gelegd in de jaren van de Tijdelijke Invulling van het park. De gebouwen werden antikraak bevolkt door allerlei creatieven, er waren geen regels. De rafelranden weelden tierig.

Wij adviseren weer te streven naar die rafelranden, die onvoorspelbaarheid, en vooral: het park te zien als plek voor innovatie en als kraamkamer voor nieuwe en spannende initiatieven.

Hoe kunnen we het bereiken?	***Wat zijn de randvoorwaarden?***
• Uitstralen dat dit het nieuwe model is van het Westerpark • Actief vernieuwende initiatieven acquireren • Ruimte maken in de programmering voor onverwachte activiteiten,'pop-ups'.	• Nieuwe initiatieven krijgen een plek en ondersteuning • Ruimte geven om te groeien • Zijn initiatieven 'groot' geworden dan gaan zij op een andere plek verder, zij maken ruimte voor een volgend initiatief • Stadsdeel, Westergas en bewoners evalueren en beoordelen de nieuwe initiatieven

6. Balans, afstemming, samenhang

Alles wat er in het park en gebouwen gebeurt heeft met elkaar te maken en kan op elkaar afgestemd worden om te zorgen voor de best mogelijke mix. Initiatieven moeten we niet los van elkaar bekijken, maar in brede samenhang.
Er zijn vier kernkwaliteiten om die samenhang te beoordelen: gebruik/activiteiten, comfort/ beeldvorming, toegankelijkheid/ verbinding en sociale kwaliteit.

Hoe kunnen we het bereiken?	***Wat zijn de randvoorwaarden?***
• Analyse maken van de huidige situatie: de sterke en zwakke kanten in het aanbod, een analyse van wat mist of versterkt kan worden	• Evaluatie door stadsdeel, Westergas en bewoners

• Jaarlijks een keer een stap terug uit de dagelijkse drukte en ruimte scheppen voor evaluatie	

Conclusie

Het Westerpark blijft in onze visie zowel een buurt- als stedelijk-, landelijk- en internationaal park. Het blijft grote aantallen van verschillende soorten publiek bedienen. Maar in een andere mix van activiteiten en met een andere aantrekkingskracht. Het moet een park zijn waar je iedere dag verrast kan worden door iets nieuws. En dat tegelijkertijd ook vertrouwd aanvoelt. De combinatie van kraamkamer, menselijke maat en inclusiviteit maakt een goed cultuurpark mogelijk.

Appendix: de 24 punten bij het moodboard

Kernwaarden/kernbegrippen als basis voor advies inhoudelijk locatieprofiel en buitenprogrammering

1. Cultuurpark is voor samenkomst van buurtgenoten, gezamenlijk dingen doen zoals Iftar en maandelijkse buurtlunch.
2. Kunst in het park.
3. Laat het park ook een park zijn; bv met doelloos hangen in een schommel. Zingeving.
4. Faciliteer kleinkunst, bv met klein podium voor beginnend talent.
5. Het park mag ook gewoon een park zijn. Niet alles is programmeerbaar.
6. Terug laten komen van (straat)theater.
7. Plezier van openbare kunst, denk aan Art Zuid.
8. Muziekkoepel. Voor theater en als ontmoetingsplek.
9. Dorpsgevoel, menselijke maat. Vermindering van grote evenementen. Betere balans tussen groot en klein. Wisselwerking tussen de gebruikers en de omgeving.
10. Openbaar meubilair, ontmoeting stimuleren.
11. Vernieuwde menselijke maat. Kleiner, compacter. Public private partnerships t.b.v. Cultuurpark.
12. Voorkeur voor onvoorspelbaarheid en verrassingen. Stoepkrijtkunst.
13. Letten op footprints van evenementen (de impact op de omgeving). In evenwicht met de rest van het park.
14. Mozaïek; veelkleurig. Niet alleen voor 20'ers, 30'ers, maar voor alle generaties, allochtonen, multiculti. Het park is er voor iedereen.
15. Netwerk: alles staat met elkaar in verbinding. Balans in het park.
16. Cultuurdorp. Alle 4 kernkwaliteiten in samenhang bekijken: gebruik/activiteiten, comfort/ beeldvorming, toegankelijkheid/ verbinding en sociale kwaliteit.
17. Kraamkamer van culturele initiatieven, broedplaats van innovatieve uitingen, liefst i.s.m. met Westergas. Binnen en buiten vullen elkaar aan, versterken elkaar.
18. Activiteiten mogen ook spectaculair zijn: Denk aan Deventer op Stelten of een grote filmvoorstelling op manifestatieterrein met strandstoelen en kleedjes. Spektakel is niet hetzelfde als luidruchtig en overlastgevend zijn.
19. Respect voor de natuur. Samenwerken met groene organisaties in het park, samenwerken met bewoners.
20. Ontspanning en rustplekken in het park. Vermindering van drukte.
21. Meer plekken en faciliteiten voor ouderen.
22. Meer rustplekken.
23. Erbij horen. Voor iedereen. Meer diversiteit.
24. Concerten in het park.